

Metody oceniania osiągnięć ucznia

Ocenianie osiągnięć uczniów polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności. To rozpoznanie dokonywane jest na podstawie obowiązujących wymagań edukacyjnych zawartych w podstawie programowej i realizowanych programach nauczania. Odzwierciedleniem oceniania jest oczywiście ocena. Wymagania dotyczące poszczególnych ocen wyznacza Wewnętrzny Regulamin Oceniania i Promowania.

Dla tak specyficznego przedmiotu, jakim jest informatyka, trudno jest sprecyzować wymagania. Niełatwo jest także ocenić wiedzę i umiejętności ucznia za pomocą typowych form oceniania, na przykład pracy klasowej, sprawdzianu czy pracy domowej. Wydaje się oczywiste, że podstawę oceniania w tym przedmiocie stanowi przede wszystkim samodzielne wykonywanie ćwiczeń praktycznych w trakcie zajęć, ale także zaangażowanie ucznia, samodzielne myślenie, aktywne uczestnictwo w lekcjach, chęć niesienia pomocy innym uczniom.

Pamiętajmy jednak, że uczniowie muszą znać kryteria ocen. Nie oceniamy prac ucznia subiektywnie. Podejmujemy na przykład próby wystawiania dwóch ocen jednego zadania, na przykład jednej oceny za poziom wiedzy i umiejętności, drugiej za walory artystyczne. Mogłoby to dotyczyć głównie oceniania pracy w programach graficznych, ale i wyglądu dokumentu tekstowego, formatowania arkusza kalkulacyjnego, projektu bazy danych.

Metody sprawdzania osiągnięć ucznia powinny i nauczycielowi, i oczywiście uczniowi dać odpowiedź na pytania: Co już wiem?, Co potrafię zrobić?, Na ile sprawnie posługuję się komputerem, chcąc wykonać określone zadanie?

Zadania sprawdzające osiągnięcia uczniów można podzielić na cztery grupy:

- A.** egzekwujące zapamiętanie,
- B.** wyjaśniające stopień zrozumienia,
- C.** sprawdzające, czy zdobyte umiejętności są wykorzystywane w sytuacjach typowych – przewidzianych w trakcie zajęć,
- D.** sprawdzające, czy uczeń poradzi sobie w sytuacjach problemowych, czy będzie w stanie sam dojść do właściwego rozwiązania (samodzielne penetrowanie możliwości, np. poszczególnych programów).

Nauczyciel powinien się starać, aby przy formułowaniu zadań sprawdzających reprezentowane były wszystkie grupy zadań, jednak normą oceniania wymagań podstawowych powinny być zadania z grupy B oraz C. Można stosować klasyczne testy z zadaniami otwartymi (typu: podaj krótką odpowiedź lub uzupełnij zdanie) lub zamkniętymi (odpowiedzi do wyboru). Jednak z pewnością w nauczaniu informatyki najważniejsze są zadania praktyczne, czyli ocena efektów pracy ucznia przy komputerze.

Przykładowe zadania dla poszczególnych grup:

Grupa A

- Katalog służy do...
- Czy plik służy do porządkowania zapisu na dysku? TAK/NIE
- Czy wciśnięcie klawisza Shift i jednoczesne uderzenie w klawisze klawiatury umożliwi pisanie tekstu dużymi literami? TAK/NIE
- Skrót tworzy się w celu...
- Co to jest formatowanie tekstu?
- Wymień podstawowe elementy arkusza kalkulacyjnego.
- Wymień elementy składające się na adres strony Web.
- Czy ten adres elektronicznej skrzynki pocztowej jest poprawny? Odpowiedź uzasadnij. wpiast.friko7.onet.pl

Grupa B

- Podaj przykład drzewa folderów.
- Co to jest ścieżka dostępu?
- Podaj, z jakich elementów składa się nazwa pliku.
- Wymień dwa sposoby zmiany nazwy folderu.
- Podaj metody zaznaczania fragmentów tekstu.
- Podaj formułę dodawania w MS Excelu.
- Omów budowę bazy danych.
- Jakie znasz rodzaje relacji zachodzących pomiędzy tabelami bazy danych?
- Czym się różni modelowanie od symulacji komputerowej?
- Z jakich elementów zbudowany jest adres internetowy?
- Czym się różnią wirusy od robaków?

Grupa C

- Dokonaj formatowania dyskietki A.
- Utwórz podaną strukturę folderów.
- Znajdź na dysku plik o nazwie config.sys.
- Stwórz prezentację na temat „Reklama twojej szkoły”.
- Wykonaj adiustację tekstu (wg wzoru).
- Sporządź wzór zaproszenia na zabawę szkolną.
- Wykonaj zestawienie różnicy temperatur i opadów dla Gdyni i Warszawy. Przedstaw wyniki na wspólnym wykresie.
- Wykonaj projekt strony tytułowej do gazetki szkolnej.
- Napisz i wyślij (pod wskazany adres) wiadomość za pomocą poczty elektronicznej.

Grupa D

- Wykorzystując możliwości programu graficznego, wykonaj pomoc dydaktyczną (np. elementy okna systemu Windows).
- Zaprojektuj wzór dyplomu, listu gratulacyjnego oraz zaproszenia z okazji Szkolnego Dnia Sportu.
- Wykonaj projekt szkolnej internetowej strony WWW.
- Korzystając z Internetu oraz innych źródeł wyszukaj i zgromadź informacje, rysunki i zdjęcia dotyczące historii obrony Westerplatte. Posługując się programem MS PowerPoint, przygotuj prezentację na ten temat. Będzie można ją wykorzystać na lekcji historii. Zakres i szczegóły omów z nauczycielem przedmiotu.
- Jakie znasz metody budowania bazy danych (oprócz MS Access)?

Propozycje ocen:

Ocena niedostateczna – otrzymuje ją uczeń, który:

- nie potrafi wykonać na komputerze prostych zadań,
- nie rozumie problemów, które przed nim postawiono,
- nie opanował podstawowych umiejętności zawartych w podstawie programowej,
- nie potrafi rozwiązać postawionego przed nim problemu, nawet z pomocą nauczyciela
- nie potrafi nawet w minimalnym stopniu radzić sobie z problemem,
- nie posiada minimalnej wiedzy dotyczącej wymaganych umiejętności,
- lekceważy przedmiot i nie wykazuje chęci współpracy.

Ocena dopuszczająca – otrzymuje ją uczeń, który:

- czasami potrafi wykonać na komputerze proste zadania,
- nie rozumie do końca problemów, które przed nim postawiono,
- nie potrafi rozwiązać postawionego przed nim problemu, jednak z pomocą nauczyciela potrafi wykonać i rozwiązać proste zadania,
- opanował część umiejętności zawartych w podstawie programowej,
- wykazuje chęć do pracy.

Ocena dostateczna – otrzymuje ją uczeń, który:

- widoczne braki w wiedzy i umiejętnościach nadrabia chęcią wykonania zadania.
- nie rozumie problemów, które przed nim postawiono,
- stara się pracować samodzielnie i zgodnie z poleceniami, wykorzystuje przy tym w sposób poprawny podstawowe funkcje programu,
- w pracy popełnia często błędy,
- nie przywiązuje wagi do estetycznego wyglądu swojej pracy.

Ocena dobra – otrzymuje ją uczeń, który:

- wykazuje dobry poziom wiedzy o programie i jego funkcjach,
- samodzielnie wykonuje zadania,
- popełnia tylko nieliczne błędy,
- wykonuje prace estetyczne,
- do rozwiązania problemu stosuje szablony rozwiązania.

Ocena bardzo dobra – otrzymuje ją uczeń, który:

- wykazuje i potrafi wykorzystać wiedzę o funkcjach programu,
- biegłe wykorzystuje urządzenie peryferyjne,
- właściwie i samodzielnie dobiera materiały potrzebne do realizacji zadań,
- do rozwiązania problemu potrafi zastosować różne metody,
- wykonuje prace estetyczne i przemyślane nie popełniając żadnych błędów.

Ocena celująca – otrzymuje ją uczeń, który:

- stosuje i wykorzystuje zaawansowane funkcje programu nieomawiane na zajęciach,
- dysponuje wiedzą wykraczającą poza wymagania programowe,
- samodzielnie dostrzega i rozwiązuje problemy,
- proponuje i wykonuje wyjątkowo przemyślane, funkcjonalne i estetyczne projekty,
- uczestniczy w konkursach i zajmuje w nich punktowane miejsca,
- z własnej inicjatywy pomaga innym.